

PERSBERICHT

Nummer TvH-247
Datum 5 maart 2024
Inlichtingen bij Taco van Hoek
06-29602850
tvhoek@eib.nl

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

€ 1,2 miljard productieverlies door stikstof bij wegenprojecten

Door stikstof treedt in de periode 2024-2030 bij weginvesteringen een productieverlies op van € 1,2 miljard. De aanleg- en uitbreidingsprojecten van rijkswegen worden met een productieverlies van € 800 miljoen het sterkst getroffen. Bij de weginvestering door provincies en gemeenten bedraagt het productieverlies in totaal € 300 miljoen en bij de vervanging- en renovatieprojecten van het Rijk in totaal € 65 miljoen. Door het stilvallen van projecten houdt de congestie op de relevante trajecten voorlopig aan en vallen de filekosten tot 2030 € 450 miljoen hoger uit. Vanwege de omvang van de 17 grootschalige woonlocaties in combinatie met infrastructurele ontsluiting levert stikstof serieuze risico's voor de realisatie op.

Dit concludeert het EIB in de zojuist verschenen publicatie 'Effecten stikstofproblematiek op wegenprojecten'.

Aanleg- en uitbreidingsprojecten van wegen in opdracht van het Rijk

Mede vanwege de stikstofdepositie zijn 17 aanleg- en uitbreidingsprojecten van rijkswegen met een totaal budget van € 7,2 miljard tijdelijk stilgezet of vertraagd. De vrijvallende budgetten kunnen vooral op korte termijn niet volledig worden uitgeput, waardoor er over de periode 2024-2030 een netto productieverlies optreedt van € 800 miljoen, waarvan € 150 miljoen in 2024 en € 300 miljoen in 2025. Zes van de getroffen projecten grijpen aan op 16 van de 50 grootste fileknelpunten. De totale congestie op deze 16 knelpunten zal verdubbelen als de projecten niet worden uitgevoerd. Voor de periode 2024-2030 levert dit € 450 miljoen aan extra filekosten op. Bij personenauto's gaat het in totaal om circa 14,5 miljoen aan extra voertuigverliesuren, wat neerkomt op bijna € 250 miljoen aan extra filekosten. De filekosten bij het goederenwegvoer bedragen over deze periode ruim € 200 miljoen.

Vervangings- en renovatieprojecten van wegen in opdracht van het Rijk

Grofweg driekwart van de vervangings- en renovatieprojecten richt zich op instandhouding zonder functionele uitbreiding en zijn niet vergunningplichtig. Voor de overige projecten bepaalt de stikstofdepositie tijdens de bouw- en de gebruiksfase of het project kan doorgaan. Wanneer net als bij de aanleg- en uitbreidingsprojecten een kwart van de projecten vanwege stikstof niet door kan gaan en dat de vrijvallende budgetten voor een groot deel voor andere projecten worden ingezet, leidt dit naar verwachting tot een netto productieverlies in de periode 2024-2030 van € 65 miljoen, waarvan € 28 miljoen in 2024 en € 19 miljoen in 2025.

Wegenprojecten in opdracht van provincies en gemeenten

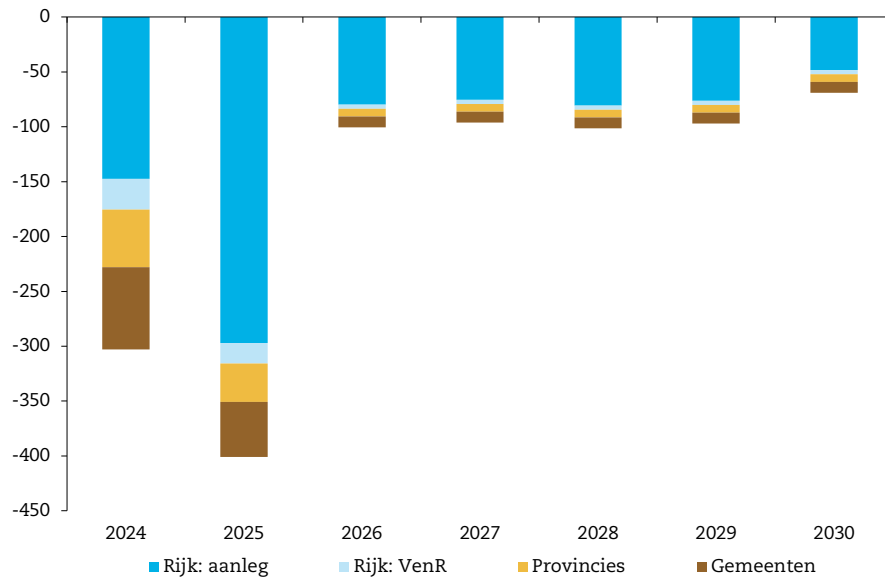
De helft van de weginvesteringen in opdracht van provincies en gemeenten zijn vergunningplichtig. Zowel stikstofuitstoot tijdens de bouwfase als de gebruiksfase kunnen voor deze projecten leiden tot extra stikstofdepositie in N2000-gebieden. Op basis van de afstand van het wegennet tot N2000-gebieden en de gemiddelde stikstofuitstoot tijdens de bouwfase wordt ingeschat dat 20% van de provinciale

wegenprojecten en 10% van de gemeentelijke wegen door stikstof niet kunnen doorgaan. De gebruiksfase zal door netwerkeffecten op grotere afstand belemmeringen opleveren dan de bouwfase. Aangenomen mag worden dat provinciale wegenprojecten op meer dan 2 km afstand van een N2000-gebied in de regel kunnen doorgaan en voor gemeentelijke wegen vanaf 1 km. Op basis van deze afstanden zal naar schatting 35% van de provinciale en 17% van de gemeentelijke vergunningplichtige wegenprojecten door stikstof worden getroffen. Ook voor de provinciale en gemeentelijk wegen ligt het in de rede dat de vrijvallende budgetten worden ingezet voor alternatieve projecten. Het totale netto productieverlies door onderuitputting in de periode 2024-2030 wordt naar schatting € 300 miljoen: € 125 miljoen voor provincies en ruim € 175 miljoen voor gemeenten.

Contact
 Koninginneweg 20
 1075 CX Amsterdam
 t (020) 205 16 00
 eib@eib.nl
 www.eib.nl

Pagina
 2

Netto productieverlies door stikstof voor wegenprojecten in opdracht van de verschillende opdrachtgevers, miljoen € in prijzen van 2022

Grootschalige woningbouwlocaties

Hiernaast is gekeken naar de risico's rond stikstof voor de 19 grootschalige NOVEX-woningbouwlocaties. Naast de bouw van in totaal 500.000 woningen voorzien deze plannen in grote investeringen in wegen en openbaar vervoer. De bouw vindt over meerdere decennia plaats, maar nog steeds gaat het vaak om hoge aantallen per jaar. Bij 11 van de 19 projecten (460.000 woningen) wordt op basis van de jaarlijkse op te leveren woningen en de afstand tot de dichtst bijgelegen N2000-gebied ingeschat dat de stikstofdepositie tijdens de bouw problemen kan geven. Hiernaast vormt de omvangrijke infrastructurele ontsluiting een risico.